

Mens wikt, computer beschikt

Alle natuurlijke processen zijn te herleiden tot een eenvoudige formule, stelt de Brit Wolfram in zijn boek 'A New Kind of Science'.

Het universum, beweert de Britse wiskundige Stephen Wolfram in zijn pas verschenen bestseller *A New Kind of Science*, is niets anders dan een gigantisch computerprogramma. De almachtige automaat maakt vandaag een einde aan het leven van duizenden mensen in Rusland, morgen gooit hij een paar zakken rijst in China om, en ondertussen wiegt hij nog madeliefjes heen en weer op de Mokerhei.

Het is de computer die overal in het universum aanwezig is: de natuur, zo meent Wolfram, is doordrongen van ontelbare subatomaire 'cellulaire automaten'. De atomen van een roestige spijker draaien het 'roestprogramma' en de onderdelen van het DNA draaien een soort 'kopieerprogramma'. De cellulaire automaten

hebben allemaal eenvoudige instructies: 'doe dat wat je buurcel doet', 'zorg voor meer energie dan twee seconden geleden'. En hoewel deze instructies op zichzelf eenvoudig zijn, kunnen ze voor een zeer complexe realiteit zorgen. Wie de broncode van het universum zou achterhalen, zo schrijft Wolfram, zou waarschijnlijk teleurgesteld zijn, omdat het niet meer dan drie, vier regels zou beslaan.

Die teleurstelling kan ook al eerder toeslaan: wie door de meer dan duizend pagina's van *A New Kind of Science* heen ploert, kan niet anders dan zwaar zuchten. Dat komt niet alleen doordat de centrale gedachte van het boek – alles is een computer – uiteindelijk een banaal antwoord geeft op de eeuwenoude vraag hoe het uni-

versum in elkaar zit. Wat stoort is ook dat Wolfram geen enkel kritisch vermogen aan de dag legt waarmee hij zijn eigen technologisch pantheïsme zou kunnen relativiseren. Sterker nog: Wolfram meent dat de complete wetenschapsgeschiedenis niets meer is dan een introductie op zijn eigen geniale werk. Het is tekenend dat de multimiljonair Wolfram zijn eigen eindredacteur en uitgever is. Daardoor mist *A New Kind of Science* alle zegeningen van een kritische en onafhankelijke eindredactie, die met zekerheid vele pagina's naar de prullenbak zou hebben verwezen.

SYBE I. RISPENS

STEPHEN WOLFRAM: *A NEW KIND OF SCIENCE*. WOLFRAM MEDIA, € 71,-, 1200 P. ISBN 1579550088